

Beleidsplan Stichting de Speelfabriek

Rotterdam, 22 april 2022

Inleiding

Het maatschappelijk belang van techniek en techniekonderwijs wordt steeds breder gedeeld. Desondanks doet een belangrijk deel van de basisscholen weinig aan techniekonderwijs. Ook na een jarenlange focus hierop vanuit het ministerie van onderwijs. Docenten vinden het te moeilijk. De materialen en geschikte ruimtes hiervoor op school ontbreken. Steeds minder kinderen hebben een schuurtje of andere ruimte om zelfstandig te kunnen prutsen. Binnenstedelijke bedrijven waar je techniek in actie kunt zien zijn er nauwelijks meer. De Speelfabriek geeft kinderen de kans om op een speelse manier in aanraking te komen met techniek en scholen de kans om hier toch enige aandacht aan te besteden, wat docenten weer kan inspireren.

Bestaande science centra (en ook veel scholen) benaderen de wetenschap en technologie vanuit een vast stramien met één uitkomst. De kracht van de Speelfabriek is dat kinderen zelf invloed hebben op de uitkomst, ze leren wetenschap en technologie vanuit hun eigen motivatie. Niet de tentoonstellingsmaker, maar het kind bepaald hoelang en hoe diepgaand de ervaring met wetenschap en technologie is. En dat zorgt ervoor dat de leerervaring precies bij het kind past. Onze opzet gaat ook juist uit van sociaal spelen, zelfstandigheid, het gebruik van echte materialen en een praktijkgerichte benadering.

De speelfabriek is er specifiek voor kinderen in de basisschoolleeftijd, deze focus zorgt ervoor dat de activiteiten perfect bij de vaardigheden en kennis van deze leeftijdsgroep aansluiten. Er gaat geen (talige) informatie over de hoofden van de kinderen. Want de speelfabriek gebruikt geen taal om te communiceren, de activiteiten spreken voor zich en hebben (bijna) geen uitleg nodig. Daardoor hebben kinderen die moeite hebben met taal, exact dezelfde ervaring als leeftijdsgenootjes die geen moeite hebben met taal. En dat maakt de speelfabriek echt uniek. We zijn daarom toegankelijk voor alle kinderen in Rotterdam.

Doelstelling van de stichting

Het doel van de stichting is mensen het zelfvertrouwen, de nieuwsgierigheid en het doorzettingsvermogen te geven om de wereld te begrijpen en te verbeteren.

Om dit bereiken heeft de stichting gekozen om kinderen al op een vroege leeftijd kennis te laten maken met natuurwetenschap en techniek, zodat hun belangstelling hiervoor gestimuleerd wordt en zij hun talenten op dit gebied kunnen ontdekken.

De doelgroep

De focus van de Speelfabriek ligt op kinderen in de basisschoolleeftijd. Dit is de ideale leeftijd om interesses en talenten te ontdekken, terwijl er weinig aanbod voor (jonge) kinderen is om talent en interesse voor techniek te ontdekken. Als wij het goed doen bereiken we met onze aanpak ook de leraren, ouders en andere volwassen begeleiders. In Nederland laten we leerlingen op vrij jonge leeftijd al een carrière en/of profielrichting kiezen. Als leerlingen op die leeftijd nog geen ervaring met Wetenschap en Technologie hebben gehad, dan zullen die richting ook niet kiezen. Door ze op jonge leeftijd al positieve ervaring met W&T te geven zal ze helpen als ze later moeten kiezen.

Omdat de Speelfabriek is gevestigd in Rotterdam, richt zij zich in het bijzonder op Rotterdamse kinderen. Dat is een cultureel diverse doelgroep wat consequenties heeft voor de inrichting van de activiteiten. Hierbij heeft de Speelfabriek het voordeel dat de activiteiten weinig 'talig' zijn.

Dit is het probleem dat de stichting voor deze doelgroep wil oplossen.

Kinderen in de basisschoolleeftijd komen nu op school weinig in aanraking met wetenschap en techniek.

Kinderen krijgen nu volop de kans om hun talent voor school, sport en cultuur te ontdekken maar hun talent voor maken en techniek krijgt nauwelijks aandacht.

Kinderen krijgen pas op latere leeftijd de kans om te ontdekken of ze techniek leuk vinden en dat is vaak te laat om nog van profiel of richting te veranderen. Door onze aanpak verhogen we de kans op een baan en een goede carrière voor kinderen die talent op dit vlak hebben, er is een schreeuwend tekort aan vakkrachten, terwijl VMBO en techniek/bouw minder snel worden gekozen.

De Speelfabriek wil kinderen helpen te kijken of ze een talent voor techniek hebben. Dat vermindert op termijn de (jeugd)werkloosheid en vergroot het geluk van jongeren op latere leeftijd. Bovendien geeft onze positieve aanpak van technische uitdagingen jongeren met een praktische aanleg meer waardering en zelfvertrouwen..

Economisch gezien is het voor Nederland goed als er meer aandacht en respect voor techniek en het tekort aan technici komt. De corona-crisis heeft aangetoond dat zelfs een relatief gemakkelijk te produceren product als een mondkapje niet eenvoudig in Nederland is te maken. Vooral op VMBO en MBO-niveau is het momenteel niet eenvoudig om jonge werknemers te werven, terwijl veel oudere werknemers met pensioen gaan. Tegelijkertijd kiezen velen op het VMBO voor een opleiding die niet tot betaalde arbeid leidt. Uiteenlopende redenen zijn hiervoor aan te wijzen, waaronder het gegeven dat veel leerkrachten in het Primair Onderwijs alfagericht zijn en er al een jarenlange fixatie in het onderwijs bestaat op denkwerk, in plaats van waardering voor handenwerk.

En natuurlijk zijn er talloze vooroordelen over techniek: nog steeds denken velen dat het om zwaar en vies werk gaat, techniek ingewikkeld is en dat techniek en bètavakken niks voor meisjes is. Het aandeel leerlingen dat kiest voor een NA-profiel (natuur) op havo en vwo neemt af. Het aandeel leerlingen dat kiest voor een N (natuur) Profiel op havo en vwo daalt steeds verder. Vooral bij jongens blijkt er sprake van een negatieve trend. Bij de keuze van meisjes is sprake van de eerste symptomen van een soortgelijke negatieve daling. In Rotterdam kiest slecht 27% van de leerlingen in het VMBO BB/KB/GL4 voor techniek, terwijl het bedrijfsleven veel technische banen kent (Techniepact Monitor 2021).

De Speelfabriek wil kinderen en hun ouders enthousiast maken voor techniek, hun techniek en/of bètatalent laten ontdekken, vooroordelen ontcrachten op een manier die niet op onderwijs lijkt.

Rotterdam is een stad van diplomastapelaars die via kleine stappen omhoogklimmen en dikwijls in bedrijven belanden waar ze op jonge op twaalfjarige leeftijd nooit aan dachten (Inspectie van het Onderwijs 2020). Een oorzaak van die late keuze is de alfagerichtheid van veel leerkrachten in het Primair Onderwijs, politici en bestuurders van onderwijsinstellingen. Kinderen en hun ouders weten meestal niet wat mogelijk is en leerlingen tot twaalf jaar krijgen amper de kans hun techniektalenten te ontdekken tijdens de schooluren door de focus op taal en rekenen. Ook het bedrijfsleven besteedt tot nu toe nauwelijks geld aan het opwekken van interesse in techniek vanaf de vroege jeugd.

Daarnaast is er ook vanuit het oogpunt van inclusiviteit meer aandacht nodig voor praktisch werk. Kinderen en jongeren met twee rechterhanden krijgen niet de aandacht die ze verdienen. Praktischer ingestelden voelen aan dat ze minder respect krijgen en dit uit zich in gering zelfrespect, gedragsproblemen op school, verkeerde opleidingskeuzes en werkloosheid op jonge leeftijd. Ook zij verdienen kansen op ontplooiing, waardering en een baan waar ze hun talenten kunnen benutten, als er naar een inclusieve samenleving wordt gestreefd.

Wat wil de stichting voor deze groep bereiken.

- Kinderen meer zelfvertrouwen, nieuwsgierigheid, begrip en doorzettingsvermogen in technische thema's meegeven (beoordeling door externe expert)
- Kinderen een kans geven een beeld te vormen van technische beroepen en hun talent daarvoor (beoordeling door docenten);
- Diversiteit van aanbod en carrièreperspectieven bij activiteiten + waardering (zelf beoordelen).
- Zoveel mogelijk kinderen bereiken via scholen, specifieke programma's en los bezoek (bezoekerscijfers);
- Gewaardeerd worden door scholen als waardevolle toevoeging aan hun curriculum (evaluatie door scholen).

Hoe bereikt de stichting haar doel.

Zij bereikt haar doel door een uitdagende, leuke en voor alle kinderen toegankelijke uitvindspeeltuin te zijn.

De activiteiten van de Speelfabriek zijn gericht op samen (sociaal) spelend leren. Kinderen ontdekken met hun vriendjes, maar ook met ouders of begeleiders, dat niet alle problemen direct een goed of fout antwoord hebben. Juist in de wetenschap en techniek is het vaak een proces van 'trial and error' (maken, testen en verbeteren) dat je vooruit helpt en het zijn juist durf om te falen, doorzettingsvermogen, en in de praktijk opgedane ervaring die je helpen om verder te komen. Het is juist deze totaal andere leerervaring die veel kinderen op school niet aangeboden krijgen en een ander perspectief op leerplezier en talenten geeft.

De Speelfabriek sluit qua inhoud aan bij een bredere beweging binnen science centers die 'tinkering' genoemd wordt. 'To tinker' is het Engelse woord voor prutsen en verbeteren met materialen. Terwijl je met je eigen creatie bezig bent is er altijd een moment van frustratie als het even niet lukt zoals je zou willen. Juist daar zelfstandig doorheen komen en het toegenomen zelfvertrouwen als je iets wél blijkt te kunnen worden als de belangrijkste opbrengsten van tinkeren gezien. Tinkeren gaat om het proces en niet om het eindproduct. In de Speelfabriek krijgen kinderen voortdurend te maken met deze ervaringen. Een eindproduct waar kinderen trots op zijn is daarom zoveel meer dan alleen een werkende raceauto. Het is een bewijs van het proces waarin ze dingen hebben bedacht, hebben geprobeerd, hebben gefaald en hebben doorgezet. En dat maakt het prutsen in de Speelfabriek zo krachtig en meer dan je van de oppervlakte kunt zien.

Tinkering, inspired by the USA-based experience of the Exploratorium of San Francisco, is proven to be a powerful tool that contributes successfully to the improvement of key competences and skills and connects science knowledge, skills with the requirements of the contemporary labour market.

Uit: **"Tinkering EU: Building Science Capital for ALL"** - <http://www.museoscienza.it/tinkering-eu2/the-project.asp>

Vanuit dit perspectief is de aanpak vanuit maken-testen-en verbeteren een kernpunt van de menselijke natuur, en dus ook onze cultuur. Kinderen zelfstandig leren uitdagingen aan te pakken is niet alleen nodig om technische problemen op te lossen, maar voor ons functioneren in de maatschappij in het algemeen. Zo ondersteunt tinkering juist het schoolse leren, en geeft het kinderen die op cognitief vlak misschien minder talent hebben ook een belangrijke plek om talent en eigenwaarde te ontdekken. Het unieke aan de Speelfabriek is daarnaast dat onze activiteiten zo zelfstandig mogelijk uitvoerbaar maken, om zo kinderen de kans te geven op hun eigen tempo te ontdekken. Daarnaast helpt onze vormgeving als 'speeltuin' ons om voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijk te zijn.

Dit wil de stichting bereiken door:

- Aantrekkelijk te zijn voor alle Rotterdamse gezinnen, ongeacht hun achtergronden en ontwikkeling.

- Te zorgen dat de activiteiten voor alle kinderen uitdagend en interessant zijn.
- Te zorgen dat de activiteiten zoveel mogelijk impact hebben op de attitude en perceptie van kinderen over hun eigen talent en carrièremogelijkheden.
- Te zorgen dat scholen het aanbod van de stichting waardevol vinden.
- Het constant verhogen van de impact van de stichting door het verbeteren van de kwaliteit en kwantiteit van het aanbod van de Speelfabriek door innovatie.
- Betrokken en tevreden medewerkers
- Een gezonde financiële basis om de continuïteit te kunnen garanderen

Om toegankelijk te zijn voor alle gezinnen en scholen wil de stichting kinderen uit arme gezinnen en scholen zonder voldoende budget ondersteunen bij het betalen van de toegangsprijs met gelden die zij verkrijgt uit fondsenwerving

De meetinstrumenten hiervoor zijn:

- Publieksonderzoek (literatuuronderzoek, vragen aan bezoekers, diepte-interviews en boekingsdata/postcodes).
- Observatie van het gedrag van bezoekende kinderen dmv the tinker toolkit (EU project)
- Bezoekerscijfers.
- Evaluaties met bezoekende docenten en externe experts.
- Medewerkerstevredenheidsgesprekken.
- Financiële resultaten.

Zo bereikt de stichting haar doelgroep (marketing en communicatie).

De Speelfabriek bedient verschillende doelgroepen, die ieder op hun eigen manier bereikt worden.

De komende jaren is het doel specifiek om meer scholen te gaan bereiken. De directeur zal persoonlijk contact gaan zoeken met schoolbesturen en geïnteresseerde scholen in de directe omgeving, om met deze partijen een band op te bouwen. De kennis van het bestuur gaan we inzetten om onze landingspagina voor scholen op een hoger plan te krijgen, waarna we ook gericht online kunnen adverteren. Een medewerker zal worden ingewerkt om waar nodig, scholen in de omgeving te bellen en op die manier contact te leggen. Scholen die op bezoek zijn geweest worden in ieder geval nagebeld voor een evaluatie, zowel om ons educatieve aanbod te versterken als om het contact te versterken.

Wat betreft de meer recreatieve bezoekers en feestjes werkt de Speelfabriek nu met campagnes op Google, Facebook en Instagram en natuurlijk via onze uitstekende recensies op internet. Als kleine aanbieder zijn dat kosteneffectieve manieren om promotie te maken. In de begroting is geld opgenomen om onze vaste social media freelancer daar meer tijd aan te laten besteden, maar we willen ook meer in de reguliere media terechtkomen. Daarvoor zullen we een tekstschrijver inhuren om ook af en toe PR te genereren. Om op een laagdrempelige wijze gericht verschillende groepen te kunnen bereiken is ook een budget gereserveerd om influencers uit te nodigen voor een bezoek aan de Speelfabriek met hun gezin. Juist de door traditionele media minder bediende groepen blijken op die manier veel beter te bereiken.

Organisatie

De organisatie zal meegroeien met het aantal bezoekers. De loonkosten zullen altijd gedekt moeten worden door de bezoekersinkomsten, in ieder geval in lijn met een prognose niet verder dan een half jaar vooruit.

De medewerkers van de Speelfabriek zijn:

- Bedrijfsleider
- Floormanager
- Begeleiders activiteiten (verzorgen ook verkoop tickets en consumpties)
- Administratief medewerker

Het ontwerp van de exhibits, marketing en fondsenwerving zullen worden uitbesteed

Voor de beloning van de medewerkers van de Stichting richten wij ons op het arbeidsvoorwaardenreglement van de stichting NCWT (Nationaal Centrum voor Wetenschap en Techniek).

Financiën

De belangrijkste lasten van de stichting zijn

- De kosten van het ontwikkelen en bouwen van de interactieve exhibits
- De huisvestingskosten
- De kosten van de medewerkers

Het uitgangspunt is om de beheer- en administratiekosten zo laag mogelijk te houden.

Zie voor een overzicht per activiteit de separate begroting.

De penningmeester zal elk jaar een jaarrekening opstellen. In die jaarrekening zal in die gevallen waarbij dat mogelijk en noodzakelijk is een continuïteitsreserve worden opgenomen.

Geld dat voorafgaand aan de uitgaven is ontvangen wordt op de rekening courant of een spaarrekening aangehouden en daarna besteed aan het beoogde doel.

Een eventueel positief saldo bij liquidatie van de stichting zal worden besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling (ANBI) of ten behoeve van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.

Inkomsten

Het financiële beleid van de Speelfabriek is erop gericht om de basisexploitatie uit toegangsgelden te financieren. Subsidies, sponsoring en fondsen worden ingezet voor specifieke projecten die eindig zijn, maar tegelijkertijd gericht op versterking en verbetering van de activiteiten of binnenhalen van doelgroepen die de toegang niet kunnen betalen. De vaste exploitatie mag niet afhankelijk zijn van eenmalige subsidies, inkomsten uit sponsoring of fondsenwerving.

De Speelfabriek zal de komende jaren sterker inzetten op het verwerven van subsidies, sponsoring en fondsenwerving. Hierbij zal de te verwerven ANBI-status een belangrijke rol spelen, maar ook door de educatieve en maatschappelijke waarde van de activiteiten van de stichting sterker uit te dragen.

De belangrijkste inkomstenbronnen zijn:

- Bezoekende scholen
- Particuliere bezoekers
- Verkoop van consumpties en Speelfabriek-spullen
- Subsidie van de gemeente
- Donaties van bedrijven
- Bijdragen van vermogensfondsen
- Donaties van particulieren

De Stichting

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: Floor van de Pavert

Secretaris: José van Gelderen

Penningmeester: vacature

Christiaan Waber

Jaap Stronks

Beloningsbeleid bestuur

De leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden.

Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Contactgegevens van de stichting

Naam: Stichting de Speelfabriek

RSIN: 859835716

KvK nummer: 74279432

Vestigingsadres: katendrechtse lagedijk 436, 3082ge rotterdam

Telefoonnummer: 0626470417

Bankrekening nummer: NL37 BUNQ 2066 5144 62

Website: speelfabriek.net

Email: bestuur@speelfabriek.net